KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 29 lipca 2015 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych

(druk nr 1020)

I. Cel i przedmiot ustawy

Nowelizacja obejmuje ustawy: z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228, z późn. zm.), z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015 r. poz. 748, z późn. zm.) oraz z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114).

Wskutek przyjęcia uregulowań zawartych w ustawie nowelizującej następuje odejście od prowadzenia administracyjnej egzekucji należności, pozostawiając w ustawie wyłącznie egzekucję sądową. Celem takiego uregulowania jest usprawnienie procesu dochodzenia od dłużników alimentacyjnych należności budżetu państwa powstałych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego. Uznano, że możliwość prowadzenia egzekucji zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec skarbu państwa z tytułu świadczeń wypłaconych w razie bezskuteczności egzekucji alimentów, przez komorników sądowych i w trybie egzekucji administracyjnej, nie poprawia poziomu egzekwowania należności, generuje natomiast koszty po stronie organu właściwego wierzyciela.

Podział środków pozyskanych z egzekucji należności między gminę wierzyciela i gminę dłużnika także uznano za niewłaściwy, gdyż nie odzwierciedla kosztów poniesionych przez każdy z organów właściwych i generuje koszty. Zrezygnowano z uznawania za dochód własny gminy dłużnika 20% kwoty należności, przyjęto natomiast, że należy przyjąć, iż 40%

ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa, tel. 22 694-94-01, fax 22 694-91-06, e-mail: Bozena.Langner@senat.gov.pl

kwoty należności powinno stanowić dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% i odsetki będą stanowić dochód budżetu państwa.

Dokonano zmian upraszczających procedury i działania prowadzone przez organy właściwe, a w ustawach: o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i o świadczeniach rodzinnych, ze względu na to, że uprawnionymi do świadczeń na podstawie obu ustaw są niekiedy te same podmioty, wprowadzono zmiany w analogicznym zakresie. Ujednolicenie przepisów dotyczy przede wszystkim sposobu ustalania dochodu na podstawie dochodu *uzyskanego* i *utraconego*.

W ustawie o emeryturach i rentach z FUS do katalogu należności, które mogą być potrącone ze świadczeń pieniężnych dodano zasiłek pielęgnacyjny (za okres, za który wypłacono dodatek pielęgnacyjny).

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów które wchodzą z dniem ogłoszenia, a dotyczących definiowania dochodu poprzez uwzględnienie jego utraty i nabycia – w stosunku do uprawnionych do pomocy alimentacyjnej oraz do świadczeń rodzinnych, a ponadto przepisów ustawy: o emeryturach i rentach z FUS i o świadczeniach rodzinnych (w zakresie z nią powiązanym), które z kolei zaczną obowiązywać po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Rządowy projekt o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych wpłynął do Sejmu (druk nr 3584) w dniu 29 czerwca 2015 r. Skierowano go do pierwszego czytania w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. W dniu 7 lipca br. Komisja przeprowadziła pierwsze czytanie i przyjęła sprawozdanie (druk nr 3618.). Podczas drugiego czytania 21 lipca 2015 r. na 97. posiedzeniu Sejmu zgłoszono dwie poprawki, które wskazują w sposób jednoznaczny stosowanie nowych przepisów dookreślających pojęcie dochodu (utrata i uzyskanie dochodu) najbliższym okresie zasiłkowym i świadczeniowym, co ma istotne znaczenie dla świadczeniobiorców. Komisja rekomendowała przyjęcie obu poprawek. Sejm zaakceptował stanowisko Komisji.

Ustawa została przyjęta 24 lipca br. na 97. posiedzeniu Sejmu 398 głosami za, bez głosów przeciwnych i wstrzymującym się.

III. Uwagi

Ustawa nie budzi zasadniczych zastrzeżeń legislacyjnych.

Trzeba jednak zauważyć, że w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (art. 1 pkt 8 ustawy nowelizującej) art. 31 ust. 4 otrzymuje nowe brzmienie jedynie czasowo, tj. do 31 grudnia 2015 r. Nowelizacja art. 31 ust. 4 została przyjęta w ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 993, por. art. 5 pkt 5 lit. a i b), która znajduje się na ostatnim etapie prac legislacyjnych – została przekazana do podpisu Prezydentowi (Senat nie wniósł do niej poprawek). Wchodzi ona w życie w tym zakresie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Bożena Langner
Główny legislator